

תורה ד

לשון רבנו זכרוננו לברכה

אנכי וי אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים:

(שמות כ)

א כשאדם יודע שכל מארעותיו הם לטובתו, זאת הבחינה היא מעין עולם הפא, כמו שכתוב (תהלים נו): בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר; וזאת הבחינה היא מעין עולם הפא, כמו שאמר חכמינו זכרונם לברכה (פסחים נ): ביום ההוא יהיה ה' אחד וכו'. והקשו: וכי האידנא לאו הוא אחד. ותראו חכמינו זכרונם לברכה: האידנא מברכין על הטובה הטוב והמטיב, ועל הרעה – דין אמת; ולעתיד – בלו הטוב והמטיב, שיהיה שם ה' ושם אלקים אחדות אחד:

ב וזאת הבחינה אי אפשר להשיג אלא בשמיעה בחינת מלכות דקדושה מהגלות מבין העבדים, כי עכשו המלכות והממשלה להעבדים, ובשכיל זה נקראים עבודת אילים שלהם בשם אלהים, כי ונקים מבחינת מלכות, הנקרא אלהים, כמו שכתוב (תהלים עד): אלהים מלכי מקדם; וכשמעלין בחינת מלכות מבין העבדים, אזי נתקנים: כי מלך כל הארץ אלהים (שם מז):

ג ואי אפשר להשיב המלוכה להקדושי-ברוך-הוא אלא על ידי ודוי דברים לפני תלמיד חכם, על ידי זה מתקן ומעלה בחינת מלכות לשרשה. וזהו פרוש (הושע יד): קחו עמכם דברים – זהו ודוי דברים, זה בחינת מלכות, כמו דבר אחד לדור (סנהדרין ח). דבר – לשון מנהיג ומושל. ושוכו אל ה' – שיתקנו ויעלו את הדברים, את בחינת מלכות, בחינת אלקים, אל ה', הינו כנ"ל, בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר, הינו שידע שכל מארעותיו בלם לטובתו ויברך על כל הדברים הטוב והמטיב:

ד ובשידע כל זאת, נקרא ידיעה שלמה, כי עקר הדעת הוא אחדות של חסדים וגבורות, זה נקרא דעת, הינו שלא יחלק בין חסד לדין, ויברך על בלם הטוב והמטיב. וזה נקרא ה' אחד ושמו אחד, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה, שלעתיד יהיה אחדות גמור, שיהיה בלו הטוב והמטיב. וזה: ה' אחד ושמו זה בחינת אלהים מלכות, כמו שכתוב (שמואל ב ח): ויעש דוד שם: – אחד גימטריא אהבה, הינו הן ה' שהוא רחמים, הן שמו שהוא בחינת אלקים, בחינת דין – בלה לטובתך מחמת אהבה שהקדושי-ברוך-הוא אהב אותך, כמו שכתוב (משלי ג): את אשר יאהב ה' יוכיח. וכתוב (עמוס ג): רק אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה, על כן אפקוד עליכם עונותיכם:

ה ועונותיו של אדם הם על עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל לב): ותהי עונותם חקוקה על עצמותם, וכל עברה יש לה צרוף אותיות. וכשעבר איזה עברה, אזי נחקק צרוף רע על עצמותיו, ועלידיהו מכנים בחינת הדבור של הלאו הנה שעבר בתוך הטמאה, הינו שמכנים בחינת מלכות, שהוא בחינת דבר אחד לדור, הוא מכנים אותה בתוך העבדים, ונותן להם ממשלה. למשל, אם עבר על דבור של הלאו לא יהיה לך*, אזי מחריב הצרוף הטוב של הדבור ובונה צרוף רע, ונחקק הצרוף הנה על עצמותיו ונוקם בו, כמו שכתוב (ירמיהו ח): עונותיכם הפו אלה. וכתוב (תהלים לד): תמותת רשע רעה. ועל ידי ודוי דברים יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים

עליהם, ונעשה מהם הדבור של הודוי, כי הדבור יוצא מעצמותיו, כמו שכתוב (שם לה): כל עצמותי תאמרנה; ומחריב הבנין והצרוף הרע, ובונה מהם מלכות דקדושה.

וזה שאמר חכמינו זכרונם לברכה (סוטה ז): בשעה שהלכו ישראל במדבר, היו עצמותיו של יהודה מוגלגלין, עד שאמר משה: שמע ה' קול יהודה – שבפש משה מתקדוש-ברוך-הוא, שיובר ליהודה הודוי שהתודה, וכן הוי ליה. וזה דוקא עצמותיו היו מוגלגלין, על שם ותהי עונותם חקוקה על עצמותם, ועלידי הודוי נתתקנו, ועלו כל חד לדוכתה. ויהודה זה בחינת מלכות, רמוז, שבהינת מלכות נתתקן עלידי ודוי דברים, וזה נעשה עלידי משה, שזכר משה הודוי, כי כן צריך, שיהיה הודוי לפני תלמיד חכם, וכל תלמיד חכם הוא בחינת משה, כמו שאמר: משה, שפיר קאמרת. וכזה שזכר משה הודוי, נעשה כאלו התודה עכשו לפני משה, ועלידי זה נתתקן בחינת מלכות, ונהרס הצרוף הרע שנתקק על עצמותיו:

ו וזה בחינת החזרת המלכות לשרשה, כי שרש המלכות הוא אש, כמו שאמר חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין קא): למה טעה נבט, שראה שיצא אש מאמתו. והתורה נקראת אש, שמשם המלכות, כמו שכתוב (ירמיהו כג): הלאו בה דברי באש, וכתוב (משלי ח): כי מלכים ימלכו, ועקר התורה הם התלמידי חכמים, כמו שאמר חכמינו זכרונם לברכה (מכות כב): בפוח ספשי דקומא מקמי ספר-תורה, ולא קומא מקמי צורבא מדרבנן.

ז והו (במדבר לא): כל דבר אשר יבא באש, תעבירו באש. דבר – זה בחינת מלכות, שנמשך בתוך הטמאה, בתוך המימות היצר, כמו (קידושין פא): נורא בי עמרים; תעבירו באש – תקונו עלידי אש, הינו ודוי דברים לפני תלמיד חכם כנ"ל. וזה לשון עברה, שהצרוף של עברה עובר בתוך עצמותיו, מעבר אל עבר. ומצוה לשון התחברות – בשעושה חבילות חבילות של מצוות (מ"ר אחרי פ' כא), אזי נתחברו שבדי עצמותיו, כמו שכתוב (תהלים לד): שומר כל עצמותיו:

ז וזה פרוש (משלי טז): חמת מלך מלאכי מות, כי חמתו של הקדוש-ברוך-הוא – בשכיל המלכות שהשפיל עלידי עונותיו; ואיש חכם יכפרנה, הינו בחינת תלמיד חכם, בחינת משה, הוא יכפר לו, כמו שכתוב (מיכה ז): ועבר על פשע לשארית – למי שמשים עצמו בשירים (ר"ה יז). נמצא, בשבא לפני תלמיד חכם ומוציא כל צרופיו לפני תלמיד חכם, והתלמיד חכם הוא בחינת משה, שמשים עצמו בשירים, כמו שכתוב (במדבר יב): והאיש משה ענו מאד; ועלידי זה נקרא איש חכם, כמו שכתוב (איוב כח): והחכמה מאין תמצא (ע' סוטה כא). ובזה יש כח לתלמיד חכם לכפר, כמו שנאמר: ואיש חכם יכפרנה:

ובשכיל זה כשהתפלל משה על חטא העגל, אמר (שמות לב): אם תשא חטאתם, ואם און מחני נא; כי זה מן הנמנע, שלא יבוא לאדם איזה גדלות, כששומע שמשפרין שבחו, כל שכן כשמלך גדול משבח ומפאר את האדם, אזי בודאי מן הנמנע, שלא יבוא לו איזה גדלות. אכל צריך לזה בפול כל הרגשותיו וחמירותיו, אזי יכול האדם לשמע שבחו, ולא יבוא לו שום גדלות, כמו משה רבנו, שראה פתוב בתורה: וידבר ה' אל משה, ויאמר ה' אל משה; וישראל קוראין בכל יום בתורה שבחו של משה, והוא בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה למשה שום התפארות ונגלות מזה, כמו שכתוב: והאיש משה ענו מאד, ובדאי עלידי ענותנותו היה כח ביד משה לכפר עוון-העגל, כמו שכתוב: ואיש חכם יכפרנה. וזה שטען משה:

ואם אין, הינו אם לא תשא הטאתם, בזה אתה מראה, שאין לי כל כך עניויות, שאוכל לכפר להם עוון העגל, ככן בקשתי: מחני נא, כדי שלא אכשל בגדלות, שאני רואה ושומע בכל עת ספור שמי ושכחי בתורה, כי מי יוכל לעמוד בזה, שישמע ספור שבחו ולא יתגאה, אם לא ענו גדול; ואם אני ענו, צריך לה שתשא הטאתם, כמו שכתוב: ועובר על פשע לשארית וכו'.

וזה: (דברים לג) ויהי בישרון מלך, הינו שמלכות עליה לשרשה, כמו שכתוב (תהלים לו): ועננים ירשו ארץ, וארץ היא דינא דמלכותא, כמו שכתוב (איוב כ): וארץ מתקוממה לו:

ח וזהו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסח כא): משל לאחד, שהיה מחלה בדרך באישון לילה ואפלה, ומתירא מן הקוצים ומן הפחיתים ומחיה רעה ומלסטים, ואינו יודע באיזה דרך מחלה וכו': כי זה ידוע, שכל המדות רעות ותולדותיהן נמשכין מארבעה יסודות, מארבע מרות, במובא במשנת חסידים: עצבות ותולדותיהן נמשכין מדומם, תאוות רעות ותולדותיהן נמשכין מצומה, דברים בטלים ותולדותיהן נמשכין מחי, גאון ותולדותיהן נמשכין ממדבר; ומי שרוצה לילה בדרך הקדש, צריך לשבר כל המדות רעות, ויספר לפני התלמיד חכם, הינו ודוי דברים, והתלמיד חכם יפרש ויברר לו דרך לפי שרש נשמתו.

ויש שלש בחינות בהתקרבות לצדיקים, שעלידי שלש בחינות אלו נתתן הכל, ואלו הם השלשה בחינות:

הבחינה הראשונה, בשרואה את הצדיק, כמו שכתוב (ישעיהו ל): והיו עיניו רואות את מוריד; וזאת הבחינה מבטלת המדות רעות הנמשכין משיני היסודות דומם צומה, הינו עצבות ותולדותיה ותאוות רעות, כי צדיק הדור נקרא אם, על שם שהוא מיניק לישאל באור תורתו, והתורה נקראת חלב, כמו שכתוב (שה"ש ד): דבש וחלב תחת לשונך. וזה אנו רואים בחוש, בשחתינוק הוא בעצבות ועצלנות, בשרואה את אמו הוא נתעורר בזריזות גדול לקראת אמו, הינו לשרשו. גם אנו רואים בחוש, כשחתינוק עוסק בדברי שטות שלו, אף-על-פי שיש לו תאוה גדולה לזה, אף-על-פי כן בשרואה את אמו, הוא משליך כל תאוותיו אחר כתפיו ומושך את עצמו לאמו. נמצא שנתבטלן המדות רעות של שני היסודות דומם צומה על ידי הסתכלות פני הצדיק. וזהו: ומתירא מן הקוצים, שהוא בחינת צומה; ופחיתים – שהוא בחינת דומם. וכשנודמן לו אבוקה של אור, זה תלמיד חכם, שהוא אביק באור התורה, ועלידו נצול ממדות רעות של שני יסודות דומם צומה, ואז נצול מן הקוצים ומן הפחיתים:

הבחינה השנייה, הצדקה שנותן לתלמיד חכם, שעלי ידידה נצול ממדות רעות של שני יסודות חי מדבר, שהן בחינת חיה רעה ולסטים, שהן דברים בטלים וגאון ותולדותיהן. פי עלידי דברים בטלים ולשון הרע בא עניויות, כמו שכתוב (שמות ד): כי מתו כל האנשים, זהו עניויות. גם בגאון אמרו (קידושין מו): סימן לגפנות הרוח – עניויות. ועלידי צדקה נתעשר, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (גיטין ז): אם שלמים וכן רבים וכן נגזו ועבר ועניתיך לא אענה – שוב אין מראין לו סימני עניויות. וזהו: ביון שעלה עמוד השחר נצול מחיה רעה ומלסטים. עמוד השחר רמו לצדקה, כמו שכתוב (ישעיהו נח): כי תראה ערם וכסיתו וכו', אז יקבע בשחר אורף. נמצא, עלידי צדקה נצול ממדות רעות של שני יסודות, חי מדבר, שהם בחינת חיה רעה ולסטים:

הבחינה השלישית, בשמחה ודוי דברים לפני תלמיד חכם, שעלי

ידידה התלמיד חכם מדרוך אותו בדרך ישר לפי שרש נשמתו, וזה: הגיע לפרשת דרכים, ואמרו חכמינו זכרונם לברכה (סוטה כא): זה תלמיד חכם, ויום המיתה, זה בחינת ודוי דברים לפני תלמיד חכם; יום המיתה רמו על ודוי, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין מג): כל המומתין מתודין. וזה נקרא פרשת דרכים, כי התלמיד חכם מפריש לו דרך לפי שרש נשמתו, אזי נצול מפלם. פי קדם שהתודה, אף-על-פי שהיה אצל התלמיד חכם ונתן לו ממון, עדן אינו יודע באיזהו דרך הוא מהלה, פי יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות (משלי יד), אבל בשגוע לפרשת דרכים, זה תלמיד חכם ויום המיתה, הינו ודוי דברים לפני תלמיד-החכם, אזי נצול מפלם:

ט וזה בכל פעם שפא אצל תלמיד חכם ומספר לפניו כל לבו, והתלמיד חכם הוא בחינת משה, שהוא בחינת אין, כמו שכתוב: והחכמה מאין תמצא; ועל ידי זה אתה נכלל באין סוף. וזה בחינת זקא, דאזריקת לאתר דאתנטילת מתמן, שתחזיר את המלכות לאין סוף, שהוא רצון שבכל הרצונות. פי המלכות, שהוא בחינת אותיות הדבורים, כל אות ואת מלבש בה רצון השם ותברך, שרצון השם ותברך היה, שזאת האות יהיה לה תמונה פזו, ואת אחרת יהיה לה תמונה אחרת. נמצא שרצונות, הינו תמונות אותיות, הם התגלות מלכותו ותברך שמו, וכל אלו הרצונות, הינו התמונות, נמשכין מרצון אין סוף, שאין בו תמונה, וכל הדברים והישות שבעולם הם מהאותיות, הינו ממלכות, פי ישות הוא מחמת המלכות, שרצה הקדוש-ברוך-הוא שיתגלה מלכותו בעולם, ועל ידי זה ברא את העולם מאין ליש, וכל הרצונות, הינו התמונות, וכל הישות, הינו בחינת מלכות, מקבלים חיותם מרצון אין סוף, כמו שאמרו (מגילה לא): בכל מקום שאתה מוצא גדלתו של הקדוש-ברוך-הוא, הינו מלכותו, הינו רצונות, שם אתה מוצא ענותנותו, הינו רצון אין סוף. וזה בחינת התפשטות הגשמיית, פי בשרואה להכלל ברצון אין סוף, צריך לבטל את הישות שלו. וזה שכתוב בזהר (יתרו דף פה), שהסתלקות משה בשבת בשעתא דמנהה, שאז התגלות רעוא דרעיון, שהוא בחינת רצון אין סוף, שכל הרצונות מקבלין חיותם ממנו. וזה מחמת שבטל משה כל ישותו, כמו שכתוב (שמות טז): ונתנו מה, וזה פרוש: ויקבר אותו בגיא (דברים לד) – זה בחינת אין, כמו שכתוב (ישעיהו מ): כל גיא ינשא; בארץ מואב – זה בחינת מלכות, שדוד בא ממואב, שנסתלק משה בתוך אין סוף, בתוך רצון שברצונות, בתוך רעוא דרעיון, שהוא בחינת רצון אין סוף המלבש ברצונות, בתמונות אותיות, בבחינת מלכות, כמו שכתוב: בכל מקום שאתה מוצא גדלתו, הינו מלכות, בחינת רעיון, שם אתה מוצא רעוא, רצון אין סוף. וזה: מול בית פעור – פי אמרו חכמינו זכרונם לברכה (מדרש אגדה, מובא בתוספות סוטה יד): לפה נקרא שמו פעור, על שם שפוער פיו; פי בשפונמין במלכות, אזי יש לו פה לפער פיו בצרופים רעים; אבל משה, שתתן מדת המלכות, עלידי זה לא היה יכלת ביד פעור לפער פיו. וזה: ולא ידע איש, אפלו משה לא ידע, (כמו שאמרו רז"ל סוטה יד), פי נתבטל לגבי אין סוף. וכל זה היה במותו, אבל בודאי גם בחייו היה לו התפשטות הגשמיית, והיה מדבק את עצמו באור אין סוף, אבל ההתפשטות היה בבחינת: והחיות רצוא ושוב; פי הקדוש-ברוך-הוא רוצה בעבודתנו, כמו שכתוב: ואבית תהלה מגושי עפר, מקרוצי חמר. ובשביל זה צריך שלא ישאר פן אלא עד עת שיבוא הקדוש ברוך הוא בעצמו ויטל נשמתו. וזה שאנו רואים, שלפעמים נתלהב אדם בתוך התפלה ואומר כמה תבות

בהתלהבות גדול – זה בהמלת ה' עליו, שנפתח לו אור אין סוף והאיר לו; ובשואף אדם התנוצצות הזאת, אף על גב דאיהו לא חזי – מנלה חזי (מגילה ג.), תבא נתלהב נשמתו לרבות גדול, לדבק את עצמו באור אין סוף, ובשעור התגלות אין סוף, לפי מנין התבות שנפתחו והתנוצצו, כל אלו התבות אומר בדבקות גדול ובמסירת נפשו ובבטול בהותיו, ובשעה שנתבטל לגבי אין סוף, אזי הוא בבחינת: ולא ידע איש, שאפלו הוא בעצמו אינו יודע מעצמו. אבל זאת הבחינה צריך להיות רצוא ושוב, כדי שיתקום ישותו. נמצא כשהוא בבחינת ושוב, אזי צריך להראות גם לדעתו, כי מתחלה, בשעת דבקות, היה נתבטל הדעת, כמו שכתוב: ולא ידע איש; וכשהוא בבחינת ושוב, ששב (לדעתו) לישותו, אז שב לדעתו; ובששב לדעתו, אז הוא יודע אחרות האין סוף וטובו, ואזי אין חלוק בין ה' לאלקים, בין מדת הדין למדת הרחמים, כי באין סוף אין שיה, הם ושלום, שנוי רצון, כי השנויים אינו אלא בשנוי התמונות, אבל על ידי הדבקות של אדם באין סוף, ששם אין שנוי רצון, כי שם רצון פשוט, ואחר כך נשאר בו רשימו מאחרות הזאת, ואחר כך נעשה בבחינת ושוב, אזי הרשימו מראה לדעת, שיודע שכלו טוב וכלו אהר: וזה שאמר משה לדורו (דברים ד): אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים; כי משה הוא בבחינת אין, ודורו הדבוקים אליו ראוי להם לדעת, הינו להאיר לדעת, בבחינת אין סוף, בבחינת רעוא דרעוין, בבחינת: ה' הוא האלקים:

וזה פרוש: אמר רבה בר בר חנא: זימנא חדא הוה קאזלינן בספינתא, וחוזנן ההוא כנרא דיתבא לה אכלה טינא באוסת, ואדהוהו מיא, ושדוהו לגודא, והרוב מינה שיתין מחוזי, ואכלו מינה שיתין מחוזי, ומלחו מינה שיתין מחוזי, ומלאו מחד גלגלא דעינא תלת מאה גרבי משתא. וכי הדרן לבתר תריסר ירחי שתא, חוזנן דהוה קא מנסרי מגרמיה מטללתא, ויהבי למבנייהו הנך מחוזי:

פרוש: ספינה – לשון חשיבות, בבחינת מלכות, שרבה בר בר חנה חקר בשכלו אודות המלכות, איך בני ישראל מעלין אותה. וחוזנן האי כנרא – ישראל מכניז בשם דגים, כמו שכתוב (בראשית מח): וידגו לרב בקרב הארץ. דיתבא ליה אכלא טינא בנחירי – זה בבחינת תפלתן של ישראל, כמו שכתוב (ישעיהו מח): ותהלתי אחסם לה; שנתערב שרץ, הינו טמאה, בתפלתו ועבודתו ובלבל אותו, ולא היה יכול איש הישראלי הזה לעבד עבודתו תפוח. מה עשה האיש הזה, עשה שלש בחינות הנ"ל, הינו התקשרות להצדיק, ונתנית הצדקה, ודוי דברים.

וזה פרוש: ומתה ואידהוהו מיא ושדוהו לגודא; והזכיר השלש בחינות מעלא לתתא: ומתה – זה בבחינת ודוי דברים, כמו שאמר: כל המומתין מתודוין; ואדהוהו מיא – זה בבחינת צדקה, כמו שכתוב (קהלת יא): שלח לחמך על פני המים, וכתוב (ישעיהו לב): אשריכם זורעי על כל מים. ושדוהו לגודא – הצדיק נקרא גודא, לשון גדר, שהוא גודר פרצותיהן של ישראל (יחזקאל כב, ישעיהו נח). וזה: ושדוהו לגודא – שהקריב את עצמו לצדיק. ועלי ידי שלש בחינות אלו: והרוב מינה שיתין מחוזא – שעל ידי המיתה, הינו ודוי דברים, העלה את המלכות מבין הסטרא אחרא, והצדיק הורה לו את הדרך הישר, כמו שכתוב בהפטרות בראשית (ישעיהו מב): אחרוב הרים וגבעות – רמו על הרפן ממשלת העפונים; והולכתי עורים בדרך לא ידעו – זה בבחינת שהצדיק הורה לו דרך ישר, זה בבחינת פרשת דרכים, כנ"ל. ושיתין מחוזא רמו על עלית המלכות, דכתיב בה (שה"ש ו): ששים המה מלכות.

ואכלו מינה שיתין מחוזא – רמו על שני מדות רעות של חי מדבר,

שעלידו בא עניות כנ"ל, ועלי ידי צדקה מתקן אותם ומשיך שפע. וזה: אכלו מינה. ושיתין מחוזא – רמו על בחינות ששים גבורים, שמשם בא פרנסה, כמו שאמר: גבורות גשמים (ברכות לג. תענית ב. ע"ש). ומלחו מינה שיתין מחוזא – זה רמו על תקון שתי מדות רעות, דומם צומח, עלי ידי קרבתו להצדיק, כי הצדיק הוא ברית מלח עולם. גם עצבות ותאוות באים מדמים עכורים, ועלי ידי מלח פולט הדמים רעים. ושיתין מחוזא זה רמו על ששים אותיות שבברכת כהנים שהם ביד הצדיק, כמו שכתוב (משלי י): ברכות לראש צדיק. ומלאו מחד גלגלא דעינא תלת מאה גרבי משתא – גרבי משתא זה בבחינת הדעת, כי שמן משתת קדש (שמות ל) זה בבחינת שכל. ותלת מאה זה בבחינת משה, שהוא בבחינת מה שהצדיק מקטין את עצמו בבחינת מה. בשלש בחינות צריך להקטין את עצמו, כמו שכתוב (ירמיהו ט): אל יתהלל חכם, גבור ועשיר. נמצא, שבכל בחינה מאלו שלש בחינות הוא נעשה מה, ועלי ידי זה יש לו התפשטות הגשמיות, ומדבק באור אין סוף, שאין שם שום שנוי רצון, אלא ה' הוא האלקים כנ"ל, הינו פלו הטוב והפטיב. וזה בבחינת חד גלגלא דעינא, כמובא באיזרא (נשא דף קלו): וקזימנא דאתי ישתכח בה עינא חד דרחמי – זה בבחינת פלו הטוב והפטיב. נמצא, בששה צדיק עושה עצמו מה, מדבק את עצמו לעינא חד דרחמי, הינו לאין סוף; ואחר כך בשחזור, בבחינת רצוא ושוב, אז ממשיך מאור אין סוף האחדות הרצון הפשוט שם דרך ה"מה" שלו, ונעשה מפה מאה, כמו שאמר: אל תקרי מה, אלא מאה, ונעשה תלת מאה מתלת מה, וממשיך אור הזה לדעתו ולשכלו, הינו גרבי דמשחא, שהוא בבחינת שכל כנ"ל. אתה הראית לדעת, שממשיך אור אין סוף לדעתו, שיודע האחדות, שה' הוא האלקים, ויכרך הטוב והפטיב על הכל כמו לעתיד לבוא:

כי הדרן ואתאן לבתר תריסר ירחי שתא וקחוזנן דהוי מנסרא מגרמיהו לבנינא הנך מחוזא – כי מאחורי הקדשה, שהם שנים עשר שבטים, שעלידים נתתקן מלכות הנ"ל, ואחריהם הוא הפמאה, ויש בני אדם שיוצאין מהקדשה. וזה שספר התנא, שהדר והזר לעין באלו שהם בטר תריסר ירחי שתא, שהם אחורי שנים עשר שבטים דקדשה, שיוצאין מכלל ישראל עלי ידי מעשיהם הרעים. וחוזנן דהוי מנסרי מגרמיהו – הינו שעלי ידי מעשיהם הרעים החקוקים על עצמותם, והחקיקה עובר מעבר לעבר בנסירה מפוש. אבל עלי ידי שאיש הישראלי הנ"ל נתעורר בתשובה עלי ידי שרץ קטן שבנחיריו, עלי ידי שהרגיש טמאה קטנה שמבלבלת אותו – עלי ידי תשובתו גורם, שגם אלו הרשעים נעשו כפא לקדשה, ויהבי לבנינא הנך מחוזא – שעוזרים גם הם לעובדי השם, שיכנו הנך מחוזא הנ"ל:

וזה פרוש: אנכי ה' אלקיך. פרוש, הן ה' הן אלקיך תבין, שכל זאת אנכי, הינו שתקום: פה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר, הינו פלו הטוב והפטיב כנ"ל; אשר הוצאתיה מארץ מצרים – דאיתא במדרש (בראשית פ' טז), כי כל הגליות נקראים על שם גלות מצרים, מפני שהם מצרים לישראל, הינו שעל ידי הצדיק נתבטל מלכותם וממשלתם של העפונים, כי עלי ידי זה עולה מתוכם מלכות דקדשה כנ"ל. מבית עבדים – זה רמו על בטול המדות רעות של ארבע יסודות, המכנים בשם עבדים, כי כל הארבע יסודות הם מתחת גלגל הירח, והירח מכנה בשם עבד, כמובא בזהר (וישב דף קפא): הנה ישפיל עבדי – דא סיתרא, פרוש עלי ידי הצדיק עולה המלכות מן הסטרא אחרא, ונתבטלים המדות רעות, ועלי ידי זה האדם בא לבחינת עולם הבא, לבחינת: פה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר:

ותת להם צדקה, אשרי חלקים שאלו הצדיקים שהקב"ה מגלה להם דרכי התורה ללכת בהם הם עצמם וכן הדרך המופרשת ומפורשת לתלמידיהם הבאים לקבל מה תיקון הד' יסודות. **בא וראה זה הפסוק סוד עליון הוא**, סוד עליות המלכות על ידי וידוי לפני תלמיד חכם שהוא בחינת משה, עד שהנה לפניו מתגלה אחדות אור אין סוף גם בעולם זה, שיודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, בחינת ה' הוא האלוקים הדין הוא גם חסד, ה' אחד ושמו אחד, שמאיר לו למקומו אור אין סוף, רצון שברצונות. הנה מגולה לו כבר עתה כי ה' הוא הטוב והמטיב לו תמיד, וזה על ידי כי ישכיל בחכמה ודעת, בחינת אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלוקים שהדין מקורו מרחמים, וזה מה שהתלמיד חכם בחינת משה ממשך לו הדעת של אחדות ה' ושמו. שמאיר אור אין סוף למלכות על ידי עלייתה. וזהו עבדי שהיא הלכנה שהיא המלכות כמובא לקמן עולה על ידי ההשכלה והדעת שנמשך בעת ראיית פני הצדיק התלמיד חכם שהוא בחינת משה. וכן להפך על ידי עלייתה בכוח הוידוי נמשכת הדעת ההשכלה שכל זה הוא בחינת ישכיל עבדי כנ"ל. והארת האור אין סוף בה הוא על ידי שעולה בחינת ואוקמוה, תלמידי החכמים בכוח דבר הוידוי. אבל בא וראה אתה עצמך עוד להעמיק בסוד הדבר, כאשר ברא הקדוש ברוך הוא העולם, כדי לגלות מלכותו כדי שיקבלו הנבראים אור טובו, אור אין סוף במידה, על ידי בחירת הנבראים להעלות המלכות. עשה ובראה לה ללבנה, וברא אותיות שהם בחינת ישות שהם בני האדם בעלי רצון ובחירה להמליך המלך ולעשות רצונו אשר גילה בתורתו או להמליך ישות עצמם ורצון עצמם בתאוות ומידות רעות. ובכדי לקיים מציאות בחירת המלכות דקדושה, עשה את הלבנה בצמצום והקטין לה את אורה, שהוא בחינת אותיות בהם מלוכש רצון אין סוף בצמצום והקטנה, שהרי עתה אין לה מעצמה כלום. כי התלמידי חכמים שהם בחינת מלכות, על ידי לימוד תורתם שמשגיגים רצונו יתברך אשר בתורה, ויודעים ומשיגים סוד הצמצום והקטנת האור המלוכש בהם, המגיע מלמעלה מאור אין סוף בעצמו, על ידי זה זוכים לענוה ושפלות ויודעים שכל חכמתם הנשגבה ומידותיהם הטובות המה מאיתו יתברך, כי על ידי ביטול הרגשותיהם בחינת רוח וחומריות בחינת נפש כלפי הנשמה והחכמה האמתית שבתורה על ידי זה יכולים לשמוע שבהם ולהשאיר ענווים כי יודעים דלית להם מעצמם כלום. ומשום שהלבנה הקטנה עצמה, על ידי שידעו החכמים שהקב"ה הקטין אותה בשביל הבחירה, דייקא לגדל מלכותו יתברך, דייקא על ידי זה עלתה המלכות, ועל ידי זה האירה מפני השמש המאירה בה שהיא החכמה האלוקית הנמשכת מאור אין סוף לתוך אותיות שבמלכות ולתוך כל ישות וישות של בני ישראל, ובחזק האורות העליונים הנמשכים מאור אין סוף דייקא האירה. ועוד יש לרמוז בחינת לית לה מגרמא כלום, דהיינו על ידי וידוי לפני תלמיד חכם יוצאים העוונות מן העצמות ולא נשאר שום כלום רושם הפגם בעצמותיה של המלכות, והוא דייקא על ידי הענוה והבושה הנמשכת לו בזמן הוידוי, דייקא לפני צורבא מרבנן בעלי הגדרים והגזרות המרחקים מן העברות. כי עיקר בושתו לפני התלמיד חכם

טרם נבוא לכאר בעזרתו יתברך את מאמר הזהר הנ"ל על פי הקדמות רבינו הקדוש נציין נקודה חשובה להסיר מכשול התמיה והסתיונות והזלזול לאלו הבאים מרחוק מעט להכיר את הנהגות ותורות זה הצדיק. בענין המדובר בתורה ד' הנ"ל הלא הוא וידוי דברים לפני תלמיד חכם, שהוא לכאורה דבר תמוה ועוד שנראה מעט כאמצעי ה"ו. והנה ראשית יש לדעת כי זו הנהגה שהנהיג רבי נחמן הייתה רק בתקופה מסוימת לתלמידיו ונפסקה מטעמים חכמוסים עימו, ובאמת כל אחד היה מתחיל מעט להתוודות ורבינו היה מפסיקו ואותו תלמיד היה פורץ בכי ותשובה ויוצא לו מן החדר. וגם היום מנהג חסידי ברסלב לבוא לציונו או לציון אחד מגודלי הדורות כרשב"י ואר"י ולהתוודות שם לפני ה' ולסמוך על כח הצדיקים הגדולים במיתתם יותר מבחייהם. כי יש בכוחם להעלות הצירופים של הוידוי לכלול המלכות למעלה באור אין סוף. ולפלא הוא שרבי נתן בליקוטי תפילות על פי התורה הנ"ל פונה לקב"ה בבקשה שיהיה נחשב הוידוי שמתוודה לפניו כאלו התוודה לפני התלמיד חכם. אלא שלחבין הדבר הנה ידועה ברכת רבי יוחנן בן זכאי לתלמידיו יהי רצון שיהיה מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם. ויראה זו היא הבושה, לכן יש בחינה שתחילת הבושה האמתית תהיה דייקא לפני מלך בשר ודם מאן מלכי רבנן. והעומד לפני תלמיד חכם ורוצה לתקן עצמו ומתגבר על הבושה הראשונית המונעת ממנו להתוודות, ומגודל רצונו לקבל דרך לתשובה מתגבר על הבושה הזו וזוכה אחר כך כן לבושה של קודשה יותר גדולה המכפרת לו על עוונותיו. וזה גם בזכות הצדיק הענו הכטל לה' עד שגם הוא מרגיש שפלותו ובושתו ומתחרט מעומק לבו, בבחינת כל עצמתי תאמרנה. ואז דייקא יוצאים העוונות מן עצמותיו ונתכפר לו.

פתח ואמר, (ישעיה נב) הנה ישכיל עבדי ירום ונשא ונבה מאד. זכאה חולקהון הצדיקניא קודשא בריך הוא גלי לון ארתי דאורייתא למתה בהו. תא חזי, האי קרא רזא עלאה איהו, הנה ישכיל עבדי ואוקמוה. אבל תא חזי, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, עבד לה לסיקרא ואזער לה נהרקה דהא לית לה מגרמא כלום. ונגין דאזעירת גרמא, אתנהרא בגין שמשא, ובתוקפא דנהרין עלאין. פתח רבי שמעון שער להכנת הנהגת השם הטוב והמטיב, באיזה אופן יתגלה טובו השלם ואמר הנה ישכיל עבדי ירום ונשא ונבה מאד, זה הפסוק הנאמר במשיח דא משה אשר יגלה שלמות הטוב בעת הגאולה. אשרי חלקם של הצדיקים התלמידים החכמים האמתיים שהם בחינת משה הענווים, הבטלים לאור אין סוף וממשיכים משם הרשימו לאותיות ולנשמות אשר תהתייהם ומפרישים דרך לכל אחד לפי שורש נשמתו, שעל ידי שאלו הת"ח שבטלים בענוה לאור אין סוף בקיום התורה וגדריה שקבעו החכמים שקדמו להם, על ידי זה מגלים רצונו יתברך המלוכש באותיות התורה ועצמות ופנימיות הנשמות, שעל ידי זה יודעים הדרך אותה צריך להפריש לאלו הנשמות הבאים להתוודות לפניהם

הוא על שלא האמין בגדר שלו, שאם היה מקיים הגדר על ידי זה היה ניצול מן העברה דאורייתא. כי באמת גם גדר וצמצום וגבול שתקנו חכמים נמשכים מאור אין סוף בצמצום דרך התלמידי החכמים, מאן מלכי רבנן היודעים סוד מלכות והצמצום איך צמצם הגדרת למשמרת אור הרשימו הנמשך מאור אין סוף ברצוא ושוב. וזהו דייקא שהקטינה עצמה וגרמא הלכנה דהיינו עצמותיה, שעל ידי הוצאת צירופי האותיות המכבידות על העצם אשר עתה עולים למעלה לאור אין סוף על ידי הוידוי, על ידי זה נקטן גודל העצם שלמטה כביכול, ובאמת העיקר על ידי ההקטנה שהיא הענווה, כי אחרי הוידוי שמעלה המלכות אזי דייקא מכיר שפלותו, כי נמשך לו הארה מאור אין סוף כי לו לבדו המלוכה, ודייקא על ידי זה גדלה המלכות באמת בכוח האור הגדול של השמש המאיר בה. כי על ידי תשובה של הוידוי ותיקון הד' מידות ותאוות, ועל ידי הפרשת הדרך לקיים רצון אין סוף כל אחד לפי נשמתו על ידי זה דייקא עולה המלכות להכלל באור אין סוף כבתחילה ונעשה כלי וחקיקה טובה במלכות לקבל אור אין סוף הטוב והמטיב המתגלה כאן למטה במלכות, בחינת הנה ישכיל עבדי כנ"ל.

וּבְזִמְנָא דְהָרָה בִּי מִקְדָּשָׁא קְיַיִם, וְיִשְׂרָאֵל הָיוּ מִשְׁתַּדְּלִין בְּקוֹרְבָנֵין וְעֵלְיוֹן וּפְלִחְנֵיהּ, דְּהָיוּ עֲבָדִין בְּהַנִּי וְלִיֵּאִי וְיִשְׂרָאֵל בְּגִין לְקַשְׂרָא קְשָׁרִין וְלֹאֲתַהֲרָא נְהוּרִין. וְלִבְתָּר דְּאֲתַחֲרַב בִּי מִקְדָּשָׁא אֲתַחֲשׂוּד נְהוּרָא, וְסִיחָרָא לֹא אֲתַנְהִירָת מִן שְׁמֵשָׁא, וְשְׁמֵשָׁא (דף קפא ע"ב) אֲסַתְלַק מִנָּה וְלֹא אֲתַנְהִירָא, וְלִית לָךְ יוֹמָא דְלֹא שְׁלֵטָא בִּיהּ לְוֹטִין וְצַעֲרִין וְכַאֲבִין כְּמָה דְּאֲתַמַּר. – וּבִזְמַן שְׁחִיה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קְיַיִם, אֲשֶׁר בּוֹ נִמְשַׁךְ אֹר אִין סוֹף כְּמִידוֹת הַמַּפּוֹאֲרוֹת שָׁבוּ כְּאִין מִקְדָּשׁ שֶׁל מַעְלָה, כְּמוֹ בְּמִשְׁכַּן הַנִּבְנָה בְּכּוּחַ יִשׁוּת הָאוֹתוּתוֹת שְׁצַרְף בְּצִלָּאֵל אֲשֶׁר בְּעֵנוּוָה שְׁלוֹ הִיָּה בְּצֵל הָא–ל וּבּוֹכּוֹתוֹ הָאִיר אֹר אִין סוֹף בְּאוֹתוּתוֹת שְׁצַרְף וְכך בְּבִנְיִן הַבֵּית. הֵנָּה בּוֹמֵן שְׁחִיה קְיַיִם בְּעוֹלָם הָעִשְׂיָה, יִשְׂרָאֵל הִיוּ מִשְׁתַּדְּלִים בְּרִצּוֹנוֹת קְדוּשִׁים הַבְּטִלִּים לְרִצּוֹן אֹר אִין סוֹף, בְּקִרְבָּנוֹת הַמִּקְרָבִים הַמַּלְכוּת לַחֲזוֹר לַמְּקוֹרָה שְׁבֵאִין סוֹף, וְעוֹלוֹת הַמַּעְלוֹת הַמַּלְכוּת וְעַבְדוֹת שְׁכֵלֵב, לְטַהַר לְבָם לְאִבְיָהֶם שְׁבִשְׁמִים, וְקִרְבָּנוֹת תְּמִידִי שְׁחַר וְצַהֲרִיִּים הַמְּכַפְרִים עַל עוֹנוֹתֵיהֶם וּמוֹצִאִים כֻּל יוֹם צִירוֹפִים רְעִים מִתּוֹךְ עֲצֻמוֹת יִשְׂרָאֵל וְהַמְּפָכִים לְטוֹבָה, עַד שְׁמַגְלִים טוֹבוֹ וְאֶהְבְּתוּ יִתְבַּרְךְ כֻּל יוֹם בְּגִילוֹי הַנִּסִּים אֲשֶׁר שָׁם, וְכֵל זֶה הִיָּה בְּכּוּחַ מַה שְׁעֵשׂוּ בְּהַנִּים בְּחִינַת חֶסֶד וְלוֹיִים בְּחִינַת גְּבוּרָה וְדִין וְיִשְׂרָאֵלִי בְּחִינַת רַחֲמִים הַמַּחֲבֵרִים יַחַד, בְּחִינַת בְּחִינַת ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד. וְהַכֵּל בְּכַדִּי לְקַשֵּׁר קְשָׁרִים וְהַכִּילוֹת הַבִּילוֹת שֶׁל בְּחִינַת מִצּוֹת וְאוֹתוּתוֹת דִּיבּוּרִי הוּדִידִי וְהַשְׁבַּח שְׁבִקְרָבָנוֹת. וְלְקַשֵּׁר וְלַחֲבַר אֶת הַמַּלְכוּת וְרִצּוֹנוֹת פְּרִטִיִּים שְׁבֵאוֹתוֹת וְיִשׁוּת וְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְחַבְרֵם וְלְקַשֵּׁרם שׁוֹב לְמִקְוֵם שְׁבִרִצּוֹן אִין סוֹף, רִצּוֹן שְׁבִרִצּוֹנוֹת. וְעַל יְדֵי עֲלִיַּית הַמַּלְכוּת נַעֲשֶׂה לָהּ כְּלִי וְאוֹ יִכּוֹלָה בְּחִינַת הַשְׁכֵּלֵת הַשֶּׁמֶשׁ לְהָאִיר בְּמַלְכוּת אֹרֹת עֲלִיוֹנִים כְּנ"ל. וְאַחֲרֵי שְׁנַחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְנִפְלָה מַלְכוּת דְּקְדוּשָׁה לְעַבְדִּים בְּגִלְלַת עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי ג' עֲבִירוֹת הַבָּאִים מִתְּאוֹת וּמִידוֹת רְעוּת וּפְנֵם הַמַּלְכוּת וְהָאֲמוּנָה, וְשִׁנְאֵת חֵינֵם הַבָּאָה מִגְּאוֹוָה בְּחִינַת מְדַבֵּר, וְכֵן נִמְשַׁכְתָּ גַם שְׁנֵאוֹת הַחֵסֶם מִפְּנֵי שְׁכֵל אֶחָד מִתְּבַצֵּר בְּגִבּוֹלוֹת הַיִּשׁוּת שְׁלוֹ וְלֹקַח לְעַצְמוֹ הַמַּלְכוּת, וְלֹא מְכִיר בְּחִבְרוֹ וְיִשׁוּת פְּרִטוּת

שלו השונה כגון שלה, אחד נשמתו בכחינת חסד ואחד בכחינת דין אבל באמת כולם נמשכים מאור אין סוף הם גוי אחד בארץ, כי על ידי בחינת ג' עברות שלו אין מכיר אחדות הנשמות שהוא בחינת אחדות שם ה' ושם אלוקים, ובעיקר על ידי נאוותו המסתיר אור אין סוף המלוכש בישות, שבאמת כל כחותיו נמשכים בעזרתו יתברך וכן כוחות חברו שמקנא בו גם הם במשפט טובו יתברך כל אחד כפי אותיות שבו, ומי שלא משיג זאת האחדות ממילא בא לשנאת חנם וממילא אין יכולים כל כלי אותיות יחדיו להצטרף לקבל אור אין סוף היורד למקדש וממילא נחרב הבית ונחשך האור, הלבנה שהיא מלכות לא מוארת מהשמש שהיא כנגד בחינת אור אין סוף, כי אין העם המאוחד מאיר את רוב הדרת מלכות ה'. השמש עולה ומסתלקת ממנה, כי לא מאירה אור הרשימו למטה, מפני שאין מתלבש האור בבית המקדש יותר, מאחר ונחרב הכלי, ואין לך יום שלו שולטים בו קללות וצער וכאבים, שהם בחינת דין בחינת יסורין, ואין מתמתקים על ידי הוידוי והקרבת לדעת כי את אשר ה' יאהב יוכיח ביסורין, ונשארים אך הצער והכאבים ללא המתקה. כמו שנאמר ונתבאר כנ"ל בענין ייסורין של אהבה שמשגיגים דייקא הצדיקים הדבקים בשכינה במלכות כראוי. כי היסורים הם כמו שנאמר דהיינו אם יאמר לשון הרע מפני הקנאה והשנאת חנם אז לא יתמתק אך אם נאמר הוידוי על הלשון הרע אזי יכול לבטל הייסורין וגם לדעת למפרע וכן עתה כי כל מארעותיו הם לטובתו.

וּבְחִינַת זְמַנָּא דְּמִטִּי זְמַנָּא דְּסִיחָרָא לְאֲתַנְהִירָא, מַה בְּתִיב הֵנָּה יִשְׁכִּיל עֲבָדִי, עֲלִיהּ דְּסִיחָרָא אֲתַמַּר הֵנָּה יִשְׁכִּיל עֲבָדִי דָּא הוּא רִזָּא דְּמַחֲמִינְתָּא. הֵנָּה יִשְׁכִּיל, דְּאֲתַעַר אֲתַעְרוּתָא לְעִילָא בְּמֵאן דְּאַרְחָ רִיחָא וְאֲתֵי לְאֲתַעַרָא וְלֹאֲסַתְכֵּלָא. יְרוּם, מִסְּטָרָא דְּנְהוּרָא עֲלָאָה דְּכָל נְהוּרִין. – וּבְאוֹתוֹ זְמַן לְעֵתִיד בַּעַת בִּיאַת מִשָּׁה מִשִּׁיחַ הַעֲנוּ מַכֵּל הָאָדָם אֲשֶׁר יִמְשִׁךְ הַתְּשׁוּבָה וְהַכּוֹשָׁה וְהַכּוֹפֵרָה, וְתִשׁוּבַת מַלְכוּת ה' לְמִקּוּמָה הַרְאוּיָה לָהּ, שִׁינְיַע זְמַן הַלְּבָנָה לְהָאִיר, בּוֹכּוֹת מִשָּׁה, מַה כְּתוּבָה הֵנָּה יִשְׁכִּיל עֲבָדִי. עַל הַלְּבָנָה הַנִּקְרָאת עֶבֶד בּוֹמֵן קְסֻנוֹתָהּ בְּגִלוֹת וּמִיצַר, עֲלִיהּ נֹאמַר בּוֹמֵן הָעֲלִיָּה יִשְׁכִּיל בְּאוֹר הַחֲכֵמָה עֲבָדִי, זֶה הוּא סוֹד הָאֲמוּנָה, כִּי בְּמַלְכוּת וְצִמְצוּם הָאֹר שֶׁל הַשְּׁכֵל, שֶׁם נַעֲשֶׂה מְקוּם הָאֲמוּנָה, לְהֵאֲמִין בְּטוֹבוֹ יִתְבַּרְךְ וְלְהֵאֲמִין כִּי לָהּ הַמַּלְכוּת, וְלְהֵאֲמִין כִּי דִיִּקָּא אֶת אֲשֶׁר יֵאָחַב ה' יוֹכִיחַ, לְהֵאֲמִין כִּי רִצּוֹנוֹ וְרַחֲמוֹ יִתְבַּרְךְ מְלוֹבְשִׁים כֻּל הַרְצוֹנוֹת הַשּׁוֹנִים, וְלְהֵאֲמִין כִּי רִצּוֹנוֹ מְגוֹלָה לְחַכְמִים בְּבִיאוֹר הַתּוֹרָה וְכֵן יֵשׁ לוֹ לְהֵאֲמִין לְגַדְרֵי רַבְּנָן הַמַּלְכִים הַנִּמְשַׁכִּים גַּם כֵּן כְּנ"ל מִרְצוֹן הָעֲלִיּוֹן, וְדִיִּקָּא עַל יְדֵי הַגְּדֵלֵת הָאֲמוּנָה יִכּוֹל לְהַנִּיעַ אֶל הַשְּׁכֵל וְהָאֹר הָאֱלוֹקִי (עֵיין תּוֹרָה א' וְתוֹרָה צ"א). הֵנָּה יִשְׁכִּיל. וְעִיקַר הַהַשְׁכֵּלָה וְהַהַשְׁגָּה הִיא לְהַשִּׁיג סוֹד טוֹב הַרַחֲמִים וְהָאֶהְבָּה שֶׁהִיָּה מְלוֹבֵשׁ בְּדִין. שְׁמַעוּרָר הַתְּעוֹרְרוֹת לְמַעְלָה לְהַשְׁפִּיעַ הַשְּׁכֵל לְמַטָּה עַל יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹת הָאֲמוּנָה לְמַטָּה, כְּמוֹ מִי שְׁמַרְיָח רִיחַ הָעוֹלָה בְּאִפּוֹ וְבֹא לְהַתְּעוֹרֵר וְלְהַסְתַּכֵּל וְלְהַשְׁגִּיהַ עַל מְקוֹר הַרִיחַ. יְרוּם, וְתַתְרוּמֵם הַמַּלְכוּת עַל יְדֵי מִשָּׁה מִשִּׁיחַ, וְתַחֲזוֹר לְמִקּוּם דְּאוֹדְרַקַת מִשָּׁם, לְקַבֵּל אֹרָה צֵד הָאֹר הָעֲלִיּוֹן שֶׁל כָּל הָאוֹרֹת. רִצּוֹן שְׁכֵל הַרְצוֹנוֹת. אֹר אִין סוֹף. אִין סוֹף אֶהְבָּה וְרַחֲמִים הַמַּתְגַּלָּה לְנוּ.

יְרוּם, כְּמָה דְּאֲתַ אָמַר, (יִשְׁעִיָּה ל) וְלָכֵן יְרוּם לְרַחֲמֵכֶם. וְנִשְׂאָ מִסְּטָרָא דְּאֲבְרָהָם. וְנִבְחָה, מִסְּטָרָא דְּיִצְחָק. מֵאֵד, מִסְּטָרָא דְּיַעֲקֹב. וְאֵפֵי

עַל גַּב דְּאוֹקְמוּהָ, וְכִלְאָ חַד פְּרֹאָ דְחֻכְמָתָא. – ירום כמו שנאמר, ולכן ירום לרהמכם, לגלות לכם אהבתו, ורהמנותו, אחדות שמו וטובו שהוא חיבור מדת החסד והדין. ונשא מצדו של אברהם, בחינת הנהגת החסד בחינת בה' אהלל דבר, על ידי דבר המלכות העולה ומתרוממת כנ"ל, וגבה עולה המלכות, מצדו יצחק של יצחק, בחינת הנהגת הדין, בחינת באלוקים אהלל דבר. ואף על גב שבארנו והעמדנו, דהיינו כזה בארנו סוד אף בחינת הרון אף, על גב בחינת אחוריים והסתרת פנים, בחינת דין, על ידי שהקמנו העמדנו המלכות, על ידי וידוי, שעל ידי זה נכלל בחינת אף על גב במידת הרחמים והכל אחד בחינת כיום הוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. והכל אחד כנ"ל בסוד החכמה, בכוח איש חכם יכפרנה. והעיקר על ידי חכמת הענווה שלו. בחינת ראשית חכמה יראת ה' בחינת עקב ענוה יראה, כי יראתו לקיים רצונו יתברך בחינת מוראה של מלכות, היא המביאתו לענווה, וכן על ידי ענווה וביטול משיג החכמה וכן על ידי החכמה משיג הענווה כי עיקר החכמה להשיג אותו יתברך שאז מכיר כי כל כוחו והכמתו היא מאיתו יתברך ואין לו מה להתגאות וזוכה לענווה אמיתית. שעל ידי זה נמשך נקיון הכפרה וטהרה ונעשה כלי לגלות טוב רחמיו בשלמות.

וּבַחֲהוּא זְמַנָּא יְתַעַר קַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעְרוּתָא עֲלָאָה לְאַנְהָרָא לָהּ לְסִיְהָרָא בְּרִיקָא יֵאוּת בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה ל) וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָנָה בְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַעֲתִים בְּאֹרֶךְ שְׁבַעֲתֵי הַיָּמִים. וּבְגִין כֵּךְ יִתּוּסַף בַּהּ רוּחַ עֲלָאָה, וּבְגִין כֵּךְ יִתְעַרְוּ בְּרִין כָּל אֵינִין מֵיְתִיא דְאֵינִין גַּו עֲפָרָא. וְדָא הוּא עֲבָדִי, רְזָא דְמִפְתָּחֵן דְּמֵאֲרִיָּה בִּידֵיהּ. בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (אל עבדו זקן ביתו וכמה דאת אמר), (בראשית כד) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עֲבָדוֹ, דָּא סִיְהָרָא בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, מִטְטְרוּן דְּאִיְהוּ עֲבָד שְׁלִיחָא דְּמֵאֲרִיָּה. – באותו זמן שתעלה המלכות על ידי מלך המשיח המשוש בשמן משהת קודש של שכל אלוקי של פנימיות ועצמות התורה, יעורר הקב"ה התעוררות עליונה וברצון עליון שלו רצון שברצונות זמן הרחמים, להאיר לה ללבנה והמלכות כראוי כמו שנאמר (כפי טהרת הווידוי), והיה אור הלבנה כאור החמה והחכמה כי אור אין סוף יאיר לאמונה כנ"ל לגדלות ועל ידי גדילת כלי האמונה והמלכות על ידי זה ביתר שאת ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים, דהיינו כפי התכללות גווני החג"ת נה"י במלכות כן יאיר פשטות ואחדות אור אין סוף והזור חלילה. ומפני כך שיאיר בה אור גדול, יתוסף בה רוח עליונה, רוח חיים וחיות החכמה המחייה את בעליה, ומשום כך שהדיבור שהוא בחינת מלכות מקומו בעצמות בחינת כל עצמותיו תאמרנה, ועיקר עצם הלזו שממנה נבנה כל גוף ובנין קומת עצמות האדם, ומשום כך שהמלכות תקבל אורה וחיותה כראוי, על ידי זה יתעוררו אז כל אותם המתים שהם בתוך העפר, כי ימשך חיות מאור אין סוף למלכות כבראשונה למקום העצמות כנ"ל. וכן אלו הרשעים הנקראים מתים בחייהם, שהם בתוך בחינת יסוד העפר ועצבות מפני מעשיהם הרעים ובעיקר מפני התרחקותם מהצדיק בחינת משה, אשר באמת הוא בחינת אם להם, שעל ידי ראית פניו הייתה באה להם השמחה. אלא שעיקר עוונם היה שבמקום לדבר דברי תורה ודברי המלכת השם בתפילה ושבת, דיברו לשון הרע על

הצדיק שיכול לתקנם ולשמחם. אבל ברחמי ה' לעתיד גם אותם יהיה ויהוירם בתשובה ויקמם מעצבות אשר בעפר שיסוד העפר בעצמו הוא בחינת מלכות אמונה בחינת לבנה כי בהתקן יסוד עפר יתקנו ממילא יתר היסודות להיות שלמים זה עם זה. וזהו עבדי, בעל סוד התהיה, שמפתחות ריבוננו להחיות המה בידו. זו הלבנה כמו שנאמר (דהיינו כפי הדיבורים בקדושה כן הלבנה עולה) כנ"ל, בחינת מלכות של חכמים הצדיקים בכוח ענווה ותורה שלהם שיכולים להמשיך אור אין סוף המחייה לכל המדרגות להחיות המתים, כי עתידים צדיקים להחיות מתים במשענתם, כי נשענים ונמסכים על הקב"ה בלבד וממנו ממשיכים חיות אלוקות לכפר ולנקות הטומאה ולהחיות מתים. וכוח המלכות והלבנה והנהגת העולם בהסתר בזמן הגלות והמיצר בדין וחסד ובזמן הגאולה בגלוי וברחמים ואחדות המידות הוא על ידי בחינת העבד והשליח מט"ט שהוא עבד שליח ריבנו. בחינת התלכשות אור אין סוף בגווני אותיות במידה טובה. כי ממשלתו של מט"ט בזמן הגלות במידת משפט המשתנה מחסד לדין כפי רצונו יתברך בעת שתתקן המלכות דייקא ימשיך את הנהגת חיבור בדין והגוף לקבל מן הנשמה והחסד והיו שוב אחד שעל ידי זה תהיה תחיית המתים.

זְקַן בֵּיתוֹ בְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים לו) נַעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנְתִי. הַמּוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ, בְּגִין דְּכָל גְּוֹרִין אֲתַחְזוּן בֵּיהּ יְרוּסָא וְחַוְוִיָּר וְסוּמְקָא. – זקן ביתו כמו שנאמר נער הייתי גם זקנתי, הוא דוד משיח וביחינת משה הזוכה לזקנה זה קנה חכמה, בחינת איש חכם יכפרנה וזוכה על ידי הענווה להכלל האור אין סוף אשר שם הכל אחדות פשוט. המושל בכל אשר לו, מאן מלכי ומושלי רבנן, בכל אשר לו, דייקא על ידי שמירת בריתו ואמתו הנקרא כל כידוע, אשר ממנו יוצא אש המלכות. ועל ידי זה עולה בביטולו לאור אין סוף ששם אחדות הפשוט, ומשום שכל הגוונים נראים בו יחדיו ירוק, בחינת תפארת המחברת בחינת אחד בחינת אהבה, לבן בחינת חסד, בחינת בה' אהלל דבר, ואודם בחינת דין בחינת באלוקים אהלל דבר. מפני שמושל בכוח דבר המלכות, בכל הגוונים אשר לו, כי יודע אחדותם כנ"ל. אשר יבוא במהרה לגאלנו לקיים הפסוק ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד שעל ידי זה תתגלה אהבתו ויתגלה טובו ויתחבר לובן הנשמה לאודם הגוף על ידי הגוון הירוק של אהבה המאחדם על ידי זה תהיה תחיית המתים ובלע המוות לנצח ויברכו אך הטוב והמטיב בלבד במהרה בימינו אמן.

והנה אחי יקירי ראה אתה בעצמך לחדש בתחילת מאמר הזהר דיבור המתחיל אך אל הפרוכת לא יבוא בענין פגימת הלבנה וענין הייסוריין וביחינת האהבה המלוכשת בהם וכן בהמשך הזהר בסוד תחיית המתים על פי הקדמות רבינו ז"ל. והטיב מטובך לאחרים הוא טוב ה' יתברך בעצמו כי נתנו לך מקום להתגדל בו להגדיל מלכותו יתברך.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקוטי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "ל...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתו לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם להחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקין ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

א. עלייך דברים פטלים ולשוך הרע בא עניית, ועלייך צדקה לתלמיד חכם מתקנים זאת וזכרון לעשירות:

ב. עלייך ודוי דברים לפני התלמיד חכם האמת, עלייך זה מעלה בהינתן מלכות דקדשה לשרשה, ועלייך זה מבטל ממשלת העבדים, ועלייך זה זוכה לידע שכל מארעותיו הם לטובתו ויברך על הכל "הטוב והמטיב", שזאת הפהינה היא מעין עולם הבא:

ג. עונותיו של אדם חקוקים על עצמותיו, ועלייך ודוי דברים לפני התלמיד חכם יוצא מעצמותיו הצרופים רעים של העונות שהיו חקוקים עליהם, ומוחלין ומכפרים לו כל עונותיו.

ד. קדם שהתודעה וספר כל לבו לפני התלמיד חכם, אף על פי שהיה אצל התלמיד חכם ונתן לו ממון, עדין אינו יודע באיזה דרך הוא מהלה, כי יש דרך ויש לפני איש ואחריתו דרכי מות. אצל עלייך ודוי דברים לפני התלמיד חכם, על ידי זה התלמיד חכם מודריה אותו בדרך הישר לפי שרש נשמתו ונתתן חבל:

תפילה על פי הלימוד

שהיינו יכולים לזכות על ידי צדיקי האמת, הן מה שבקשנו מלפניה, והן מה שלא הזכרנו לפניה, על הכל תעורר לנו ה' אלוקינו ברחמי הרבים, כי אתה אבינו, ואין לנו על מי להשען כי אם עליך אבינו שבשמים. כי גלוי וידוע לפניך שרצוני ובוספי חוק מאד להתקרב לצדיקי האמת, אך בעונותי הרבים איני זוכה לדעת מי הוא ואיפה הוא, מי יתן וידעתי ואמצאחה. הייתי מדלג על ההרים מקפץ על הנקעות לבא להתקרב אליי. "מספר צעדי אנידנו":

מלא רחמים, ראה עיני ועמלי ראה עיני ומרודי לענה וראש, שנקדתי ואהיה בצפור בודד על גג. כי אין לי למי לפנות להושיע, רק לך לבד עיני תלויות. הים והמל נא עלי, ומלח נא ומחל נא וכפר נא על חטאי ועוני ופשעי הפרבים. "לח אלוקינו הרחמים והפליחות כי כרדנו בו. למען שמך ה' וסלחת לעוני כי רב הוא. כי עמך הפליחה למען תגרא". ועורנו וזכנו ויתן לנו במתנת חנם ונדכת חסד כל מה שבקשנו מלפניה. ואם שניתי בלשוני אתה ה' תכפר בעדי. ותזכנו גם בעולם הזה למען מעין העולם הבא. להתבטל אליך, ולדעת שכל מאורעותינו הכל לטובתנו. כי טוב יהיה לכל. ותזכנו לגלות מלכותך בעולם. "למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלקים אין עוד. והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי":

הגדולים והנוראים. ותעורר לנו ברחמיך הרבים לבטל רצוננו מפני רצונה, שלא יהיה לנו שום רצון אחר בעולם, רק רצוננו יהיה פרוצנה תמידי. ונזכה לדעת כי ה' הוא האלקים ולידע כי כל מאורעותינו כלם הם לטובתנו, ויברך על הכל הטוב והמטיב, כמו שיהיה לעתיד לבוא. כמו שכתוב, בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר. ונזכה להעלות הפולכות למקומה, שיתגלה מלכותך בעולם, ויבטל מלכות הרשעה, וישפר ויבטל מלכות וממשלת כל העבדים מעלינו ופעל כל עמך בית ישראל, ותמלך אתה ה' לבדה על כל מעשיך:

רבנו של עולם. ה' אלקים אתה ודעת פי לכל הפעולות האלה היינו יכולים לזכות על ידי צדיקי אמת. ובכן תזכנו ברחמיך הרבים, לגלות לנו ולהראות לנו את צדיקי האמת שבדור הזה, ולזכות אותנו להתקרב אליהם, למען תזכה אותנו על ידם לכל אשר בקשנו מלפניה. ואם הם ושלום הטאיתנו הפרבים גרמו לעשות מסך המבדיל בינינו ובין הצדיקי אמת, שיהיו נעלמים ונסתרים מעינינו הם ושלום, ואין אנו יכולים להוציא לאור תעלומות והסתרת צדיקי האמת, יהי רצון מלפניה ה' אלוקינו ואלקי אבותינו, שאתה בעצמך ברחמיך הרבים, תזכה אותנו ותעורר לנו לזכות ולהגיע לכל מה שבקשנו מלפניה. וודוי דברים שהתודתי לפניך יהיה חשוב ומקבל לפניך כאלו התודתי לפני החכם והצדיק האמת שבדור. וכל הפעולות ומדות טובות, ובטול תאות ומדות רעות, וכל שאר הפעולות טובות

ועל כל אלה, תזכנו ברחמיך, להתודות ודוי דברים לפני הצדיקי האמת והחכם שבדור, על כל הטאיתנו ועונותינו ופשעינו, שהטאנו ופשענו וישפיענו לפניך מנעורנו עד היום הזה, למען וכפר עלינו על ידי חכמתו ונענותותו, ויורה לנו הדרך הישר והאמת, את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה, ועל ידו תזכה אותנו להיות נכלל באין סוף. ונזכה לבטל עצמנו באמת, עד אשר נבוא להתפשטות הגשמיית. ונזכה לשוב ולעלות אל המקום אשר נהצבנו משם. ותפתח לנו את אורך הגדול אשר אין לו סוף, ונזכה להפיל בו פרוצא ושוב. ובפרט בשעת תפלתנו תזכה אותנו שבכל התפלה נהיה דבוקים בך באמת ובטלים אליך. ונבטל עצמנו לגמרי בעת התפלה שתהיה התפלה בהתפשטות הגשמיית, כי אין מעצור לה' להושיע. ואף לפי עניינו ופשעיותנו ותוקף גלותנו בתאות הגוף ומדותיו הרעים, אשר נתקשרנו בו מאד באסירי עני וברקל. אף על פי כן אתה גבור ורב להושיע, ומקד לא ופלא כל דבר ואין דבר נמנע מוקד. ואנו בטוחים ומחכים ומקוים ומצפים אליך, שתרחם עלינו ברחמיך הרבים, ותזכה אותנו לכל מה שבקשנו מלפניה, שנוזכה לבטל לגמרי כל תאוות הגוף ומדותיו הרעים, עד שנוזכה לבוא להתפשטות הגשמיית, להפיל בך באמת פרוצא ושוב כל ימי חיינו, עד היום אשר תאספנו אליך, ואז תזכנו ברחמיך להפיל בך לעולם ועד, ולא יעקב אותנו שום חטא ועון ופשע, פי על הכל תמחול ותסלח לנו ברחמיך הרבים והסדיד

לעילוי נשמות
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרזו תמו בת דוד והיבוכא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אליהו יעקב בן אבידע. ה' יקום דמו.
ת.נ.צ.ב.ה.

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.